

12.		назив дела	име писца	књижевни род	4, 5 и 6 тачних – 0,5; 7 и 8 тачних – 1 бод.
	17. век	Грађанин племић	Молијер (Жан Батист)	драма	
	18. век	Плач Србина	Орфелин (Захарија)	лирика	
	19. век	Браћа Ка-рамазови	Фјодор Достојевски	епика	
	20. век	Мајстор и Маргарита	Булгаков (Михаил)	епика	
13.	в) аутора и читалачке публике				1 бод
14.	Јохан Волфганг Гете <i>Фауст</i>				0,5 (признаје се само пуно име и презиме) 0,5 – тачан наслов дела (укупно 1 бод)
15.	(перспектива) свезнајућег приповедача/свезнајући приповедач				1 бод
16.	пази! по свему се чини да ће ово однекуд бити значајно! ово ћеш дуго носити у себи.				Све тачно подвучено – 1 бод.
17.	<u>Гертруда</u> , <u>Офелија</u>				По 0,5 бодова за свако тачно написано име. (Укупно 1 бод.)
18.	осмерац				1 бод
19.	а) Н б) Т в) Т г) Н				2 и 3 тачна – 0,5; Све тачно – 1 бод.
20.	а) средство за постизање јаче и сугестивније изражајности трагичког јунака				1 бод

Школска 2012/2013. година Окружно такмичење ученика гимназија Књижевна олимпијада I разред	
1.	Допуни следећу реченицу тако да добијени исказ буде тачан. Италијански путописац који је 1774. године у своме делу _____ забележио текст <i>Хасанагинице</i> зове се _____.

2.	<p>Поступак који учини јунак античке трагедије у часу слабости, недоследности и узбуђености, а због чега касније пати и страда, назива се:</p> <p>а) трагична кривица; б) катарза; в) кулминација.</p> <p style="text-align: center;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
3.	<p>Пажљиво прочитај одломак и напиши на линији како гласи наслов ове песничке посланице.</p> <p>„Ово све, ипак, и друга чудна дела Божија, која ни оштровидни ум сагледати не може, љубав све превасходи, И није чудо, јер Бог је љубав.”</p> <hr/>	
4.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак. На линијама напиши ко је његов аутор и наведи наслов књиге из које је одломак.</p> <p>„Трагедија је, дакле, подражавање озбиљне и завршене радње која има одређену величину, говором који је отмен и посебан за сваку врсту у појединим деловима, лицима која делају а не приповедају; а изазивањем сажаљења врши прочишћавање таквих афеката.”</p> <p>Наведену дефиницију трагедије дао је _____ у књизи чији је наслов _____.</p>	
5.	<p>Заокружи слово испред стилске фигуре коју препознајеш у наведеним стиховима.</p> <p>„Каже јаде тасту на уранку: како су му двори похарани, како су му слуге разагнате, како ли је мајка прегажена, како ли је љуба заробљена.”</p> <p>а) анафора б) поређење в) епифора г) алегорија</p>	

6.	<p>Заокружи слова испред три истоветна мотива у античком епу <i>Одисеја</i> и епској песми <i>Ропство Јанковић Стојана</i>.</p> <p>а) верна љуба б) јуначки мегдан в) женидба с препрекама г) повратак јунака кући д) јунак на свадби своје жене</p>							
7.	<p>Заокружи слово испред назива две животиње које немају улогу помоћника главног јунака у бајци <i>Златна јабука и девет пауница</i>.</p> <p>а) курјак б) рибица в) лисица г) зец д) змија</p>							
8.	<p>У поља са десне стране упиши имена јунака који изговарају стихове наведене у пољима са леве стране.</p> <table border="1" data-bbox="293 604 986 765"> <tr> <td data-bbox="293 604 777 638">„Здрав, Милошу, вјеро и невјеро!”</td> <td data-bbox="777 604 986 638">а)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="293 638 777 701">„ако пијем уз рамазан вино, / ако пијем, вера ми доноси”</td> <td data-bbox="777 638 986 701">б)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="293 701 777 765">„Шуре моје, девет Југовића, / што се, браћо, данас обрукасте!”</td> <td data-bbox="777 701 986 765">в)</td> </tr> </table>	„Здрав, Милошу, вјеро и невјеро!”	а)	„ако пијем уз рамазан вино, / ако пијем, вера ми доноси”	б)	„Шуре моје, девет Југовића, / што се, браћо, данас обрукасте!”	в)	
„Здрав, Милошу, вјеро и невјеро!”	а)							
„ако пијем уз рамазан вино, / ако пијем, вера ми доноси”	б)							
„Шуре моје, девет Југовића, / што се, браћо, данас обрукасте!”	в)							
9.	<p>Наведи имена и презимена двојице немачких филолога који су 1825. и 1827. високо оценили естетску вредност народних песама обухваћених Вуковим издањима.</p> <p>1. _____ 2. _____</p>							
10.	<p>Заокружи слово испред тачног назива врсте предања које говори о постанку ствари.</p> <p>а) етиолошко б) историјско в) неисторијско г) демонолошко</p>							
11.	<p>Допуни реченицу тако да добијени исказ буде тачан.</p> <p>Беседу <i>О причи и причању</i> пригодом _____ _____ одржао је Иво Андрић _____ године.</p>							
12.	<p>Заокружи три заједничке одлике песама <i>Бановић Страхиња</i> и <i>Кнежева вечера</i>.</p> <p>а) испевао их је исти певач б) обе их је забележио Вук Караџић в) у обе песме јављају се ликови Југ-Богдана и Југовића г) обе говоре о догађајима пред Косовски бој д) обе припадају истом тематском кругу (циклусу)</p>							

13.	<p>Заокружи слово испред имена приповедача који изговара наведени текст из <i>Раних јада</i>.</p> <p>„Пре рата је становао овде, знам поуздано. Можда се сећате његовог оца. Едуард Сам, с наочарима. Или се, можда, сећате његове мајке. Марија Сам, висока, лепа, врло тиха. Или његове сестре, Ане Сам, увек с машницом у коси.”</p> <p>а) Андреас Сам као дечак б) Данило Киш в) госпођа г) Андреас Сам као одрастао човек д) Ана Сам као девојчица</p>	
14.	<p>Хомеров еп <i>Илијада</i> почиње стиховима:</p> <p>„Гњев ми, богињо певај, Ахилеја, Пелеју сина злосрећни, штоно Ахејце у хиљаде ували јада...”</p> <p>I Овакво обраћање назива се:</p> <p>а) пролог; б) експозиција; в) инвокација.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>II Кога певач призива да га надахне да испева стихове?</p> <p>_____</p> <p>(допуни)</p>	
15.	<p>Овај запис стоји на крају једног српског средњовековног текста.</p> <p>А) На линији напиши наслов тог рукописа.</p> <p>„Госпoде, Боже мој, милосрдни и многомилостиви, помилуј ме својом милошћу Глигорија грешнога еда бих у господина био у милости у те се уздам. Заврших с божјом помоћу, амин. Ја Глигорије писах алилујаре.” _____</p> <p>(наслов рукописа)</p> <p>Б) Још једном пажљиво прочитај текст па одреди којим је језиком написан.</p> <p>а) српскословенским језиком б) славеносрпским језиком в) српским народним језиком г) рускословенским језиком</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	

16.	<p>Испод примера стихова напиши број који је наведен испред назива одговарајуће стилске фигуре коју у стиховима препознајеш. У једном од примера појављују се две стилске фигуре, а у осталима по једна.</p> <p>а) „Јадикује кано кукавица а преврће како ластавица.”</p> <p>б) „Ој, Стојане, јабуко од злата! Мајка те је већ заборавила...”</p> <p>в) „Вила гњиздо тица ластавица, вила га је за девет година, а јутрос га поче да развија...”</p> <p>г) „Полећела два врана гаврана са Мишара поља широкога.”</p> <p>1. апострофа 2. стални епитет 3. алегија 4. поређење 5. метафора</p>
17.	<p>На основу датих биографских података препознај о ком је писцу реч.</p> <p>Овај руски књижевник писао је новеле, приповетке и драме. Један је од највећих новелиста европског реализма. Међу најзначајнија његова дела спадају драме <i>Галеб</i>, <i>Ујка Вања</i>, <i>Три сестре</i> и <i>Вишњик</i>, као и збирке прича <i>Мелопоменине бајке</i>, <i>Шарене приче</i> и <i>У помрчини</i>.</p> <p>Писац на кога се односе понуђени подаци је:</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме писца)</p>
18.	<p>Заокружи слово испред назива краће фолклорне форме која се појављује у следећим стиховима песме <i>Бој на Мишару</i>.</p> <p>„Попе Луко, рана допадноу, јер погуби пашу Синан-пашу, који знаде Босну сјетовати!”</p> <p>а) клетва б) изрека в) заклетва г) пословица д) пословичко поређење</p>
19.	<p>У следећем одломку подвуци део текста који представља унутрашњи монолог.</p> <p>А још је боље са женама разговарати. Оне су, истина, неке и глупе, али кукају од прве речи. „Треба коње обии”, мисли Јона. „Има се кад спавати... Немај бриге, наспаваћеш се...” Јона се облачи и иде у коњушницу.</p>

20.	У следећем одломку из приповетке <i>Први пут с оцем на јутрење</i> подвуци реч која открива да се приповеда у првом лицу. „Са светом је такође мало говорио. У кавани имао је своје друштво, и само међ’ њима што рекне по коју. Кума Илију је поштовао што може бити; и то је једини човек који му је смео рећи шта је хтео, и кога се мој отац чисто прибојавао.”
-----	---

Решења (окружно; I разред)

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	<i>Пут по Далмацији (Путовање по Далмацији)</i> Алберто Фортис (признаје се само ако су наведени и име и презиме путописца)	0,5 0,5
2.	а) трагична кривица	1
3.	<i>Слово љубве</i>	1
4.	Аристотел; <i>Поетика (О песничкој уметности)</i>	0,5 0,5
5.	а) анафора	1
6.	а) верна љуба г) повратак јунака кући д) јунак на свадби своје жене	Ако су дата два тачна одговора (без обзира на трећи) = 0,5; ако су тачна сва три одговора = 1.
7.	г) зец д) змија	0,5 0,5
8.	а) кнез Лазар б) Марко Краљевић в) Бановић Страхинја	Ако су дата два тачна одговора = 0,5; ако су тачна сва три одговора = 1.
9.	Јакоб Грим Јохан Волфганг Гете	0,5 0,5 (редослед није битан; признаје се и Волфганг Гете)
10.	а) етиолошко	1
11.	уручења (уручивања/примања/доделе/додељивања) Нобелове награде; 1961.	0,5 0,5

12.	б) обе их је забележио Вук Караџић в) у обе песме јављају се ликови Југ- -Богдана и Југовића г) обе говоре о догађајима пред Ко- совски бој	Ако су дата два тачна одговора (без обзира на трећи) = 0,5; ако су тачна сва три одговора = 1.
13.	г) Андреас Сам као одрастао човек	1
14.	I в) инвокација II музу (музе)	0,5 0,5
15.	A) <i>Мирослављево јеванђеље</i> Б) а) српкословенским језиком	0,5 0,5
16.	а) 4 б) 1, 5 (није важан редослед) в) 3 г) 2	Уколико су тачна три од- говора – 0,5; уколико су тачна сва четири одгово- ра – 1.
17.	Антон Павлович Чехов	1 Признаје се само ако је наведено пуно име и пре- зиме писца.
18.	а) клетва	1
19.	„Треба коње обићи”, мисли Јона. „Има се кад спавати... Немај брига, <u>наспаваћеш се...</u> ”	1 Признаје се само ако је све подвучено и ако није подвучено <i>мисли Јона</i> .
20.	<u>мој</u>	1

Школска 2012/2013. година Окружно такмичење ученика гимназија Књижевна олимпијада II разред	
1.	На линије испред имена аутора и назива књиге напиши од- говарајући број: 1 – ако је реч о примарној литератури у про- учавању књижевног дела Лазе Лазаревића, 2 – ако је реч о секундарној литератури у проучавању књижевног дела Лазе Лазаревића. _____ Јован Деретић, <i>Историја српске књижевности</i> , Београд, 1983. _____ Лаза Лазаревић, <i>Приповетке</i> , Београд, 1899. _____ Јован Скерлић, <i>Лаза Лазаревић, Писци и књиге</i> , Београд, 1907.